

Рецензія
на науково-дослідну роботу Демяновської Аліни Віталіївни
за темою «Готичні стильові особливості як пошук новацій середньовічної
епохи (на прикладі культури побуту)»
(секція «Мистецтвознавство»)

Готичний стиль визначився у своїх типових рисах під час розвитку західноєвропейської середньовічної культури. Беручи початок в середині XII ст. у північних та центральних областях Франції на теренах Іль де Франса, він отримав загальноєвропейське поширення і пройшов ряд самостійних етапів еволюції та національних версій. Готика як художній стиль, у більшості своїх проявів була результатом творчих зусиль народу, ніж яскравий задум генія; це не стільки витвори індивідуальні, скільки робота цілого суспільства; це художньо-історична спадщина, яку залишили після себе покоління середньовічних майстрів.

У цьому контексті поява дослідження, яке відтворює окремий напрямок розвитку європейської культури Середньовіччя, є подією знаковою. Йдеться про науково-дослідну роботу Аліни Демяновської, учениці 11 класу Степанівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Новоодонецької селищної ради Донецької області.

Для аналізу «готичних стильових особливостей» як неординарного явища в європейській культурі авторка поставила перед собою мету: «Вивчити особливості формування готичного стилю (історичне та релігійне підґрунтя) та втілення його у побуті».

Відповідно до означеної мети постали наступні завдання:

- дослідити історичний, релігійний та культурний контекст доби Середньовіччя;
- встановити основні прояви готичного стилю у побуті;
- дослідити особливості домашнього готичного інтер'єру;
- розглянути принципи творення готичного костюма;
- описати особливості зброї, що виникає у готичний період;
- вивчити домінантні риси готичного шрифту та книжкової мініатюри.

Означені завдання авторка дослідження реалізувала у двох розділах:

Розділ 1. Загальнокультурні умови формування готичного стилю.

Розділ 2. Готичний стиль у повсякденній культурі Середньовіччя.

Відповідно до мети, завдань та змісту розділів рецензована науково-дослідна робота Аліни Демяновської може розглядатися як *спроба самостійного наукового дослідження*, важливим елементом якого є певна оригінальність: отримані результати виразно ілюструються у висновках до кожного розділу.

Разом з тим, рецензована нами науково-дослідна робота не позбавлена недоліків, на яких вважаємо за необхідне детально зупинитися.

1. Авторці необхідно визначитися, який термін використовувати: «Побут» (у назві роботи) або «Повсякденність» (у назві другого розділу). Дійсно, в окремих випадках ці терміни можуть бути синонімами, але, на нашу думку, для конкретної роботи перевага повинна бути на боці «Повсякденності» як достатньо широкого розуміння проблеми, що досліджується.

2. Авторці необхідно визначитися, що складає *мету, об'єкт і предмет дослідження?* На нашу думку, вказані складові наукової роботи є не тільки вкрай

важливими, а й визначальними у вирішенні проблеми. У нашому випадку вони потребують обов'язкового уточнення і конкретизації.

3. У вступі відсутній аналіз джерельної бази та історіографії проблеми, що неприпустимо у науковій роботі.

4. Щодо «новизни» дослідження: без перебільшення стверджуємо, що у кожній праці зі списку використаних авторкою джерел обов'язково розглядається повсякденність готики та її інтерпретації.

5. Вкрай обмеженими є кількість посилань на використану літературу, яка за списком джерел складається з 20 позицій: у першому розділі – усього 4 посилання (4, 7, 14, 19), у другому розділі – 8 (на позицію 2 – 6 посилань, 15 і 16).

6. Загальні висновки повинні повністю відповідати результатам щодо виконання мети і завдань дослідження та бути конкретними, в іншому випадку вони є декларативними.

7. Прикро, що у науково-дослідній роботі відсутні посилання на праці відомих українських істориків-медієвістів, культурологів і мистецтвознавців-медієвістів, зокрема І. Крип'якевича, Я. Ісаєвича, Я. Семка, Л. Войтовича, М. Поповича, Л. Левчук, П. Жолтовського, В. Свенціцької, Т. Кари-Васильєвої та інших.

8. У списку використаних джерел відсутні хрестоматії, збірники джерел, альбоми ілюстрацій з історії і культури Середніх віків, у зв'язку з чим виникає питання: звідки походять джерела, що згадуються у тексті науково-дослідної роботи?

9. Список використаних джерел складений з порушенням вимог, а подекуди – неохайно (позиції 6, 7, 8, 11, 12, 17).

10. Не зрозуміло, чому у рецензованій нами науково-дослідній роботі відсутні додатки з ілюстраціями, які б не тільки суттєво доповнили текст, а й аргументували її положення і визначення?

11. Науково-дослідна робота Аліни Демяновської перевірена нами на онлайн-сервісі пошуку плагіату Unichesk, який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів користувача. На жаль, схожість склала 25%, цитування лише 1%, використаних джерел лише 5%.

Попри висловлені зауваження, у науково-дослідній роботі Демяновської Аліни Віталіївни присутні елементи науковості і певна самостійність, що дозволяє нам рекомендувати її до публічного захисту на Всеукраїнському конкурсі науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Рецензент:

доцент, доцент кафедри культурології
Маріупольського державного університету,
заслужений працівник культури України
Юзеф НІКОЛЬЧЕНКО

Лені

Рецензія
на науково-дослідну роботу Сідаш Єлизавети Анатоліївни за темою
«Розвиток фотомистецтва Донеччини»
(секція «Мистецтвознавство»)

Фото у сучасному світі може бути хобі або мистецтвом, це творча, захоплююча справа, що розвиває креативний та нестандартний погляд на світ, людей, події, крім того, матеріально доступна усім бажаючим. Тому тема, обрана для наукового дослідження Єлизаветою Сідаш, є актуальною, цікавою та важливою.

У вступі докладно і аргументовано представлено об'єкт, предмет, мету, завдання та методи дослідження.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

В першому розділі «Фотомистецтво як естетичне явище художньої культури» розглядається історія винаходу фотографії, основні періоди її розвитку, жанри та напрямки, а також художня фотографія як вид мистецтва.

В другому розділі «Фотомистецтво в Україні: від зародження до сучасності» розкриваються витoki української фотографії, аналізується історіографія проблеми. Заслугує на увагу ґрунтовне дослідження авторкою творчості фотохудожників Донеччини.

В третьому розділі «Практичне освоєння фотографічних прийомів і жанрів» висвітлюється розробка інтерактивного онлайн-посібника з фотомистецтва за допомогою технології Google Sites, а також створення авторського фото туру «Покровськ: минуле через призму сучасності». Слід відзначити намагання авторки дослідження застосувати свої теоретичні знання на практиці.

Безперечно позитивним аспектом роботи Єлизавети Сідаш є її прикладний характер.

Робота щедро ілюстрована, це свідчить про те, що автор оволоділа художніми і теоретичними основами теми.

В цілому робота вдало виконана і за змістом, і за обсягом, і, особливо, за вірно розставленими акцентами що до місця, ролі та значення фотомистецтва у сучасному світі. Список літератури та посилання оформленні у відповідності до вимог.

Треба віддати належне й науковому керівникові, який допоміг сформуванню матеріалу в належній послідовності, що допомогло логічно структурувати і послідовно розкрити тему.

Високо оцінюючи теоретичну та практичну значимість дослідження Єлизавети Сідаш, усе ж висловимо деякі побажання та зауваження: по-перше, не зовсім коректно визначено предмет дослідження (відповідно до заявленої теми науково-дослідної роботи); по-друге, вкрай широко сформульована мета дослідження (стр.4); по-третє, у тексті наявні певні стилістичні помилки.

Однак, не зважаючи на зауваження, науково-дослідна робота Сідаш Єлизавети Анатоліївни заслуговує позитивної оцінки, в ній яскраво проявилися здібності учениці до наукового пошуку та практичного застосування своїх знань, тому робота може бути рекомендована до публічного захисту на Всеукраїнському конкурсі науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Рецензент:

докторка культурології, професорка,
завідувачка кафедри культурології
Маріупольського державного університету
Юлія САБАДАШ

**II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України 2022 року**

**РЕЦЕНЗІЯ
на науково-дослідницьку роботу**

Наукове відділення: літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства.

Секція: мистецтвознавство.

Автор: Смирнов Данило Петрович, учень 10 класу комунального закладу «Маріупольський міський навчально-виховний комплекс «Гімназія-школа» № 27 Маріупольської міської ради Донецької області».

Тема роботи: Театр «вербатім» в експериментальному мистецькому просторі Маріуполя.

Актуальність, теоретичне і (або) практичне значення роботи. Дійсно, якщо би дослідження розкрило зв'язок інноваційних процесів в культурно-мистецькому середовищі з світовими практиками театрального мистецтва загалом і таким напрямком драматургії як вербатім-театр (Verbatim theatre), який є однією з провідних форм сучасного документального театру, який має типологічний зв'язок із літературою нон-фікшн.

Наукова новизна одержаних результатів. Робота була би значно кращою, якщо би автор виділив новизну отриманих результатів, особливо враховуючи акценти автора на новаторському характері «вербатіму» в маріупольському культурно-мистецькому середовищі, потенціал якого поглиблює розуміння сьогодення.

Системність і повнота у розкритті теми; аргументованість висновків, їх відповідність отриманим результатам. Значною мірою системності дослідження посприяло би не термінологічне оздоблення змістової структури дослідження, а його відповідність ключовим словам дослідження. Так само аргументованість представлених висновків більшою мірою відповідає результатам дослідження, якщо би автор представив висновки наприкінці кожного розділу дослідження. Наявність прикінцевих висновків не надає можливості простежити аргументації авторської точки зору щодо розвитку драматургії спектаклю «вербатім» у художніх сценічних концепціях маріупольського молодіжного театру у зв'язку із актуальною соціокультурною проблематикою.

Дослідницький характер роботи; доцільність та коректність використаних методів дослідження. Використання методології дослідження, яка б відповідає темі дослідження, конкретизація методів дослідження дозволило би запобігти ситуації семантичної невизначеності. Впродовж дослідження автор постійно змінює оптику дослідження. Так автор використовує поняття вербатім, театр «вербатім», драматургія «вербатім», вербатім-драма, метод-«вербатім», спектакль «вербатім», вистава «вербатім», технологія «вербатім» тощо. Слідування обраної методології дозволило продемонструвати єдність поняттєво-категоріального апарату дослідження та його відповідність меті.

Стиль, грамотність, логічність викладу; відповідність вимогам до змісту та оформлення наукових робіт. Маємо відзначити старанність виконаної роботи,

грамотність викладу, в цілому робота відповідає вимогам до змісту та оформленню наукових робіт.

Загальний висновок та рекомендації робота значно виграла би, якщо би було чітко визначено, що саме є предметом дослідження особливості вербатім-драматургії, вербатім-театр, сценографія постановок вербатім-театру. Також необхідно зазначити на таку специфічну рису дослідження як прагнення автора продемонструвати термінологію при визначенні складових змісту дослідження, навіть завдання дослідження не відображені достатньою мірою. Проте незважаючи на висловлені зауваження, дослідження Смирнова Данила Петровича «Театр «вербатім» в експериментальному мистецькому просторі Маріуполя» містить відзначається самостійністю, має ознаки науковості і може бути рекомендованою до публічного захисту на II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.

Рецензент:

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології Маріупольського державного університету
Степан ЯНКОВСЬКИЙ

(підпис)

«08» лютого 2022 р.

**II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
2022 року**

**РЕЦЕНЗІЯ
на науково-дослідницьку роботу**

Наукове відділення: літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства

Секція: мистецтвознавство

Автор : Стеценко Анастасія Вікторівна

Тема роботи GOGOLFEST- як приклад сучасного мистецтва

Актуальність, теоретичне і (або) практичне значення роботи. Автор роботи торкається важливих і суттєвих проблем і факторів розвитку культурно-мистецького середовища, а також за своїм змістом відображає соціальні очікування від розвитку культурно-мистецької сфери на локальному рівні.

Наукова новизна одержаних результатів забезпечує оригінальна тематика дослідження і ярке авторське ставлення до досліджуваного матеріалу.

Системність і повнота у розкритті теми; аргументованість висновків, їх відповідність отриманим результатам Не викликає сумнівів зв'язок дослідження із дискурсами медійного поля.

Дослідницький характер роботи; доцільність та коректність використаних методів дослідження. Автор зазначає, що дослідження ґрунтується на принципах історизму, об'єктивності, для аналізу культурно-мистецької ситуації використовувався кількісно-якісний аналіз. Без сумніву значною мірою сприйняття роботи спростилося, якщо б автор більш конкретно зазначив які конкретні методи використовувались при вирішенні окремих завдань дослідження, зокрема, варто було би приділити більшу увагу визначенню тих кількісних показників, які мали вплив на якісні характеристики.

Стиль, грамотність, логічність викладу; відповідність вимогам до змісту та оформлення наукових робіт. Автор спробував класифікувати фестивалі сучасного мистецтва в Європі, надати характеристику мультидисциплінарного фестивалю GOGOLFEST (Гогольfest), окреслити історію проведення, створення фестивалю. Окремо автор виділяє новий

вектор розвитку фестивалю в умовах децентралізації. В цьому аспекті автор значної уваги надає маріупольській специфіці проведення GOGOLFEST у Маріуполі. Окремим тематичним напрямком дослідження є описання програми фестивалю в умовах карантинних обмежень.^Ж Автор прагнув продемонструвати і продемонстрував володіння певним обсягом інформації, яку виклав розлого у змісті трьох розділів і резюмував у висновках. Слід відзначити, що автор цілком вдало і обґрунтовано запобігає використанню зайвої термінології, а також завжди підкреслює своє особисте ставлення до досліджуваного матеріалу.

Загальний висновок та рекомендації. Робота значно виграла, якщо би тема роботи була сформульована відповідно до досліджуваної проблеми, якщо би автор зробив літературну, стилістичну редакцію досліджуваної роботи, якщо би предмет дослідження відповідав темі дослідження.^Д
^К

Рецензент:

кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри культурології Степан
ЯНКОВСЬКИЙ

(підпис)

«08» лютого 2022р.

Особистий підпис <i>Янковського</i>
<i>Степана</i>
Начальник загального відділу

Дарина Мішкова